

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS TEIKIANT PASLAUGAS INTERNETO TINKLALAPYJE WWW.DARBO.LT TYRIMO

2018-10-03 Nr. (18)SI-15)SP-97

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau vadinama ir Tarnyba) liepos mėnesį gauta informacija apie interneto skelbimų tinklalapio www.darbo.lt (toliau – Tinklalapis) administracijos veiksmus teikiant darbo skelbimų skelbimo paslaugas. Darbdavio atstovu prisistatęs pranešėjas informavo Tarnybą, jog darbdaviai paskelbę savo darbo skelbimą Tinklalapyje negali koreguoti tokio skelbimo pavadinimo, be to, Tinklalapio administracija savo iniciatyva kiekvieną darbo skelbimą priskiria tam tikrai profesijų kategorijai, dalis kurių įvardintos moteriškąja gimine (administratorė, auklė, sekretorė, slaugė). Dėl tokių Tinklalapio administracijos veiksmų sudaromas įspūdis, jog konkretus darbdavys, pažeisdamas įstatymų nuostatas, darbo skelbime nurodo pageidaujamą (reikalaujamą) kandidato lytį. Taip pat nurodyta, jog Tinklalapio administracija galimai nepagrįstai reikalauja iš darbo ieškančių asmenų pateikti savo asmens duomenis, t. y. duomenis apie šių asmenų „šeimyninį statusą“, „vaikus iki 18 m.“, „metus“ (amžių) bei šiuos duomenis skelbia viešai Tinklalapyje.

Tinklalapio domeno turėtojas (administratorius) yra (duomenys neskelbtini) (toliau – Įmonė).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 19 str. ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 24 str. 3 d., Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė A. Skardžiuvienė (toliau – lygių galimybių kontrolierė) 2018 m. liepos 2 d. pradėjo tyrimą savo iniciatyva dėl galimo Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. pažeidimo.

Lygių galimybių kontrolierė, vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 30 str. 1 d. ir 2 d., 2018 m. liepos 5 d. raštu Nr. (18)SN-15)S-387 ir 2018 m. liepos 12 d. raštu Nr. (18)SN-15)S-398

kreipėsi į Įmonės vadovą prašydama pateikti motyvuotus paaiškinimus ir atsakyti į šiuos klausimus: ar Tinklalapio administracija, klasifikuodama darbdavių paskelbtus darbo skelbimus, priskiria juos tam tikrai profesijų kategorijai, dalis kurių įvardinta moteriškąja gimine (administratorė, auklė, sekretorė, slaugė)?; koku tikslu Tinklalapyje paskelbti darbdavių darbo skelbimai priskiriami moteriškąja gimine (administratorė, auklė, sekretorė, slaugė) įvardintoms profesijų kategorijoms? ar darbdaviai gali keisti (koreguoti) savo paskelbtų darbo skelbimų (pareigybių) pavadinimus?; koku pagrindu iš darbo ieškančių asmenų prašoma pateikti informaciją apie jų amžių, šeiminių padėčių, vaikų skaičių? Koku tikslu ir koku pagrindu minėta informacija apie darbo ieškančius asmenis yra skelbiama Tinklalapyje? Taip pat paprašyta pateikti kitą svarbią informaciją, susijusią su atliekamu tyrimu.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

Tarnybai 2018 m. liepos 7 d. pateiktame Įmonės vadovo paaiškiniame nurodoma, jog darbo skelbimai Tinklalapyje rūšiuojami pagal profesijas. Taip lengviau surasti reikiamus skelbimus. Pasak Įmonės vadovo, profesijų pavadinimai Tinklalapyje įrašyti arba vyriška arba moteriška gimine. Profesijos, kuriose dirba daugiausia vyrai nurodomos vyriška gimine, o profesijos, kuriose dirba daugiausia moterys nurodomos moteriška gimine. Pabrėžiama, jog darbdaviai profesijų pavadinimus nurodo taip, kaip nori. Pasak Įmonės vadovo, iš darbo ieškančių asmenų nėra reikalaujama pateikti informaciją apie jų amžių, šeimyninę padėtį, vaikų skaičių. Skelbimui paskelbti užtenka nurodyti tik vardą, pavardę, atlyginimą ir kontaktinius duomenis (telefonas ar pašto adresą). Visą kitą informaciją apie save darbo ieškantysis savo nuožiūra gali rašyti, bet lygiai taip pat gali nerašyti, jei nenori. Kuo daugiau informacijos dirbantysis pateikia apie save, tuo išsamesnį vaizdą apie kandidatą gali susidaryti darbdavys. Tyrimai rodo, kad pažangiose įmonėse labai svarbūs yra ne tik dirbančiųjų techninės profesinės žinios, bet nemažesnės reikšmės yra ir dirbančiųjų socialiniai įgūdžiai, kadangi nuo to priklauso, kaip sėkmingai keičiamasi idėjomis, kokia yra bendra kolektyvo atmosfera. Po atliktų Tinklalapio pakeitimų, neatitikimų Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo nuostatomis neturėtų būti.

2018 m. liepos 12 d. papildomai pateiktame paaiškiniame Įstaigos vadovas nurodė, jog darbo ieškantys asmenys duomenis apie savo gimimo metus, šeimyninę padėtį, vaikų skaičių Tinklalapyje turi galimybę įvesti tam skirtuose laukuose, bet anaipol nėra verčiami tai daryti. Skelbimo užpildymo metu yra rašoma „Rekomenduojame užpildyti žemiau esančius laukus. Jei nenorite, tai

galite grįžti į pradinį puslapį“. Minėtų laukų neužpildžius, skelbimas paskelbiamas be papildomos informacijos (gimimo metai, šeimyninė padėtis, vaikų skaičius).

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Tyrimo metu buvo vertinama, ar Tinklalo administracija, teikdama darbo skelbimų platinimo paslaugas, nepažeidė Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 straipsnio reikalavimų.

Pagal Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 straipsnį, skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 5 punkte nurodytą atvejį, reikalauti iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeimyninę padėtį, amžių (išskyrus šiame įstatyme numatytus atvejus), privatų gyvenimą ar šeimos planus.

Lygių galimybių įstatymo 2 str. 1 d. diskriminacija įvardijama kaip tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Lygių galimybių įstatymo 2 str. 9 d. tiesioginė diskriminacija apibrėžiama kaip elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui.

Tyrimo metu nustatyta, kad iki Tinklalo pakeitimo darbų¹, skelbiant darbo skelbimą Tinklapyje, Įmonė iš darbo ieškančių asmenų reikalavo pateikti duomenis apie savo amžių (gimimo metus). Atlikus Tinklalo pakeitimus, informaciją apie darbo ieškančių asmenų amžių, šeimyninę padėtį ir vaikų iki 18 metų skaičių pateikti nėra privalu. Skelbimui paskelbti užtenka nurodyti tik vardą, pavardę, atlyginimą ir kontaktinius duomenis (telefonas ar pašto adresą). Visą kitą informaciją apie save darbo ieškantysis savo nuožiūra gali rašyti, bet lygiai taip pat gali nerašyti, jei nenori. Įmonės vadovo nuomone, kuo daugiau informacijos dirbantysis pateikia apie save, tuo išsamesnį vaizdą apie kandidatą gali susidaryti darbdavys.

Atlikus Tinklalo patikrinimą 2018 m. spalio 3 d., nustatyta, jog darbo ieškantys asmenys, norėdami paskelbti darbo skelbimą Tinklapyje, turi elektroniniu būdu užpildyti anketą „Ieškau darbo“ (<http://darbo.lt/darbas/irasytiForm1.php>), kurioje būtina nurodyti vardą, pavardę, atlyginimą

---

¹ Tinklalo tikrinimas atliktas 2018 m. birželio 28 d.

ir kontaktinius duomenis. Užregistravus darbo skelbimą, darbo ieškantys gali pateikti papildomus savo duomenis, tarp kurių yra duomenys apie „šeimyninį statusą“ ir „vaikus iki 18 m.“. Jei darbo ieškantys asmenys minėtus duomenis nurodo, šie duomenys ir informacija apie darbo ieškančių asmenų amžių yra viešai skelbiama Tinklapyje ir matoma tiek registruotiems, tiek neregistruotiems Tinklapyje vartotojams.

Konstatuotina, jog Tinklapyje administracija, iki Tinklapyje pakeitimo darbų atlikimo reikalaujama iš darbo ieškančių asmenų pateikti informaciją apie jų amžių, pažeidė Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 straipsnio reikalavimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad Tinklapyje administracijos veiksmai, renkant bei viešai skelbiant duomenis Tinklapyje apie darbo ieškančių asmenų amžių, šeimyninę padėtį, vaikus iki 18 metų, galimai prieštarauja 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 str., 29 str. 2 d. 6 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Įspėti Įmonės vadovą už Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo pažeidimą.
2. Su sprendimu supažindinti Įmonės vadovą.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba apygardos administraciniam teismui.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė